

Tärningen är kastad! Erövra en ring eller gjut en ny, eller varför inte prägla ett mynt med porträtt, mantel och spira?

Årets *Situne Dei* innehåller flera nya analyser av tidigare fynd och forskning. Det ger inspirerande möten med känt material från Sigtuna museums samlingar. En av mina favoriter i samlingarna är en vaxtavla, en skrivplatta som väldigt mycket liknar en nutida Ipad i form och format. Se den på bild i artikeln om ökande läskunnighet i Sigtuna och Birka av Themistoklis D. Zacharopoulos.

Sigtuna Museum & Art publicerar nu den 16:e volymen av *Situne Dei* i den utgivning som återupptogs 2006. Skriften är idag ett viktigt komplement och möjlighet till fördjupning bredvid utställningarna inom verksamheten. Tack till redaktör Anders Söderberg, redaktionen och skribenterna för ännu en årgång. Numret är fyllt av föremål och bildmaterial att granska och fundera över.

I artikeln *Två eller tre generationer? En senmedeltida ikonografisk fingerring från Prästgatan* av Pia Bengtsson Melin förs ett resonemang om en ring funnen i en grav vid Sankt Lars kyrkoruin. Vad som först troddes vara ett förgyllt spänne blev under konservatorns hand till en ring med gestaltning av Jungfru Maria med Jesusbarnet och kanske med S:ta Anna, Marias mor. Föremålet har nu daterats om till ca 1425-1450.

I artikeln *”Korrekt” i Trondheim – udda i Sigtuna. Likhet och variation bland medeltida speltärningar* reder Rune Edberg ut begreppen om samlingens 90 olika tärningar och deras egenskaper. Om material och om hur ögonen på tärningarna har gestaltas och grupperats. Bland jämförande material från Trondheim och Bergen finner Edberg ett motsatsförhållande mellan varianterna av hur ögonen placerats på tärningarna. I Sigtuna gjorde man på sitt eget vis.

I artikeln om vikingatida silvermetallurgi av Angela Wallace har två samlingar av metallurgisk keramik undersökts och i Anders Söderbergs kompletterande artikel redovisas kortfattat fyndens ursprung på ”Kung Olofs myntaretomt”. Analysresultaten ställs mot andra analyser av liknande degelmaterial från Prag, Västflandern och Novgorod, och värdena från de olika analyserna korresponderar väl med varandra. Denna sorts deglar, skärklar, tolkas idag tämligen samstämmigt som deglar använda vid testning eller småskalig raffinering av silverprover. De hör på så vis både funktionellt och kontextuellt samman med myntning i Sigtuna.

Detta är bara några av numrets sju fördjupande artiklar. Ett nummer med mycket nytt och mycket som ger anledning till nya studier i framtida nummer av *Situne Dei*.

Ted Hesselbom, museichef